

Asia: VN/8392/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

2 a § Maksun periminen / Uttag av avgif

Esityksen mukaan.

2 b § Päättös maksukyvyn mukaan määräytyvästä maksusta / Beslut om avgift som bestäms enligt betalningsförmågan

Esityksen mukaan.

3 § Käyttämättä jätetystä palvelusta perittävä maksu / Avgift för oanvänd service

Puhelinajanvaraustoiminnan yhteydessä on usein vaikeaa todistettavasti osoittaa, että asiakkaalle on ilmoitettu, että käyttämättä jätetystä palvelusta peritään maksu. Tilanne on vaikea myös, jos asiakas varaa ajan netin kautta. Tämä käytäntö myös pitkittäisi ja siten merkittävästi vaikeuttaisi puhelinajanvarausta perusterveydenhuollossa.

Kuka ja miten määritellään, milloin maksun periminen on kohtuutonta.

Tässä ei ole myöskään määritelty sitä, kuinka paljon aikaisemmin aika pitäisi perua, jotta maksua ei peritä.

Hyvä asia olisi se, että tämä koskisi myös hoitaja -vastaanottoja sekä lyhytaikaista hoito- ja asumispalvelupaikkaa.

5 § Maksuttomat terveystalvelut / Avgiftsfria hälsovårdstjänster

Hyvä puoli tässä on, että tämä voi vähentää terveyseroja. Toisaalta se voi lisätä palvelujen käyttöä, mikä voi merkitä tarvetta lisäresursointiin. Tämä puolestaan erittäin hankalaa nykytilanteessa, jossa hoitohenkilöstöstä on jo pulaa. Lisäksi useimmat kunnat ovat jo maksukykynsä äärirajoilla.

Pykälän olisi voinut kirjoittaa selkeämmin: mitkä ovat maksullisia, mitkä maksuttomia palveluja.

Mikäli hoitajamaksut eivät säily, menetystä korvaava valtionosuus tulee osoittaa kunnalle korvamerkittynä. Etenkin Päijät-Hämeessä hoitajamaksut ovat olleet tulonlähde.

6 a § Maksukatto / Avgiftstak

Hyvä puoli tässä on, että tämä voi vähentää terveyseroja. Maksukaton laajentaminen vähentää kunnan tuloja (ks. edellinen kohta).

Maksukaton muutoksesta johtuvan tulonmenetyksen korvaava valtionosuus tulee osoittaa kunnalle korvamerkittynä.

7 b § Palvelun pitkäaikaisuus / Servicens långvariga karaktär

Entinen lainkohta oli selkeämpi.

7 c § Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksu / Avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård

Tämän esityksen perusteella laskenta monimutkaistuu huomattavasti. Lakitekstin on vaikeaselkoinen. Jos tämä toteutuu näin, toivomus on, että ohjeistukset olisivat selkeitä, jotta asiakkaiden tasavertainen ja yhdenmukainen kohtelu voidaan varmistaa.

Yhteistaloudessa asuvien asiakasmaksujen määrittäminen vaikeutuu huomattavasti.

Kustannusvaikutukset ovat maksukertymää alentavia, mikä vaikeuttaa jo ennestään talousvaikeuksissa olevien kuntien tilannetta. Tämän tulonmenetyksen korvaava valtionosuus tulee osoittaa kunnalle korvamerkittynä.

10 b § Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta perhehoidosta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och för långvarig sluten vård

Tämän esityksen perusteella laskenta monimutkaistuu huomattavasti. Lakitekstin on vaikeaselkoinen. Jos tämä toteutuu näin, toivomus on, että ohjeistukset olisivat selkeitä, jotta asiakkaiden tasavertainen ja yhdenmukainen kohtelu voidaan varmistaa.

Kustannusvaikutukset ovat maksukertymää alentavia, mikä vaikeuttaa jo ennestään talousvaikeuksissa olevien kuntien tilannetta. Tämän tulonmenetyksen korvaava valtionosuus tulee osoittaa kunnalle korvamerkittynä.

10 c § Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa / Avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård

Tämän esityksen perusteella laskenta monimutkaistuu huomattavasti. Lakitekstin on vaikeaselkoinen. Jos tämä toteutuu näin, toivomus on, että ohjeistukset olisivat selkeitä, jotta asiakkaiden tasavertainen ja yhdenmukainen kohtelu voidaan varmistaa.

Kustannusvaikutukset ovat maksukertymää alentavia, mikä vaikeuttaa jo ennestään talousvaikeuksissa olevien kuntien tilannetta. Tämän tulonmenetyksen korvaava valtionosuus tulee osoittaa kunnalle korvamerkittynä.

10 d § Tuloista tehtävät erityiset vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa / Särskilda avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnsvård och långvarig familjevård

Tämän esityksen perusteella laskenta monimutkaistuu huomattavasti. Erityisesti terveydenhuoltomenojen huomiointi asiakasmaksulaskennassa aiheuttaa merkittäviä haasteita. Koska tällaiset menot eivät ole vakioituja, on tarpeen ohjeistaa selvästi, kuinka usein tehdään tarkistuslaskelma.

Lakitekstin on vaikeaselkoinen. Jos tämä toteutuu näin, toivomus on, että ohjeistukset olisivat selkeitä, jotta asiakkaiden tasavertainen ja yhdenmukainen kohtelu voidaan varmistaa.

Kustannusvaikutukset ovat maksukertymää alentavia, mikä vaikeuttaa jo ennestään talousvaikeuksissa olevien kuntien tilannetta. Tämän tulonmenetyksen korvaava valtionosuus tulee osoittaa kunnalle korvamerkittynä.

10 e § Jatkuva ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävä maksu / Avgift för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Katso aiemmat kommentit (pykälät 7c – 10d).

10 f § Jatkuva ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Katso aiemmat kommentit.

10 g § Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa sekä pitkäaikaisessa asumispalvelussa / Avdrag från inkomsterna för fortgående och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Katso aiemmat kommentit (pykälät 7c – 10d).

10 h § Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut / Stödtjänster och tjänster i samband med boendeservice

Katso aiemmat kommentit (pykälät 7c – 10d).

10 i § Laskennallinen metsätulo / Kalkylerad inkomst av skog

Esityksen mukaan.

10 j § Maksun määrääminen ja tarkistaminen / Bestämmande och justering av avgift

Esityksen mukaan.

10 k § Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun / Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften

Esityksen mukaan.

11 § Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen / Nedsättning och eftergift av avgift

Entinen lakiteksti oli selkeämpi. Tässä esitetty käytäntö asiakkaalle annettavasta tiedosta ajan varaamisen yhteydessä pitkittäisi ja siten merkittävästi vaikeuttaisi (esim. puhelujen ruuhkautuminen) puhelinajanvarausta perusterveydenhuollossa.

13 § Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu / Avgift av dem som inte är bosatta i Finland

Esityksen mukaan.

14 § Tulojen, korvausten tai saamisten periminen kunnalle tai kuntayhtymälle / Uppbärande av inkomster, ersättningar eller fordringar till kommunen eller samkommunen

Esityksen mukaan.

14 a § Viranomaisten tiedonsaantioikeus / Myndigheternas rätt att få upplysningar

Esityksen mukaan.

15 § Muutoksenhaku / Ändringssökande

Esityksen mukaan.

Voimaantulo (alustava voimaantuloajankohta 1.1.2021) Ikraftträdande

Esityksen mukaan

Manninen Pirjo
Heinolan kaupunki

Vastamäki Katja
Heinolan kaupunki - Sosiaali- ja terveystoimen hallinto